

Súd: Okresný súd Dolný Kubín
Spisová značka: 10P/16/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7120202929
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Novotná
ECLI: ECLI:SK:OSDK:2020:7120202929.2

Uznesenie

Okresný súd Dolný Kubín vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti O.: 1/ A., nar. XX.XX.XXXX, 2/ P., nar. XX.XX.XXXX, 3/ L., nar. XX.XX.XXXX, 4/ B., nar. XX.XX.XXXX, 5/ D., nar. XX.XX.XXXX, 6/ P., nar. XX.XX.XXXX, 7/ E., nar. XX.XX.XXXX a 8/ Q., nar. XX.XX.XXXX, všetci s trvalým pobytom mesto T. O., t.č. bytom Krízové centrum - útulok, Košická Nová Ves, Poľná 1, deti rodičov - matka: W. T., rod. T., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom mesto T. O., t.č. bytom Krízové centrum - útulok, Košická Nová Ves, Poľná 1 a otec: Q. O., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom mesto T. O., t.č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom, o návrhu Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 ods. 1 a 2 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), maloleté deti v konaní zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, takto

rozhodol:

Súd n a r i a d ť u j e matke W. T., nar. XX.XX.XXXX, aby odovzdala maloleté deti O.: A., nar. XX.XX.XXXX, P., nar. XX.XX.XXXX, L., nar. XX.XX.XXXX, B., nar. XX.XX.XXXX, D., nar. XX.XX.XXXX, P., nar. XX.XX.XXXX, E., nar. XX.XX.XXXX a Q., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti Orchidea, n.o., IČO: 36119415, so sídlom 958 01 Partizánske, Rudolfa Jašíka 158/8 s miestom poskytovania pobytu a ďalších sociálnych služieb pre maloletých: Orchidea, n.o., Podjavorinskej 270, Bošany.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 19.02.2020 bol Okresnému súdu Košice I. podaný návrh navrhovateľa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín (ďalej len „ÚPSVaR DK“), v ktorom žiadal, aby súd neodkladným opatrením nariadil matke maloletých detí, aby tieto odovzdala do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Orchidea n. o. s pobytom v ich zariadení v Bošanoch. Návrh odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 8P/167/2018 zo dňa 21.05.2019 boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky a ich otec bol zaviazaný prispievať na ich výživu po 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa. Túto rodinu navrhovateľ eviduje na odbore sociálnych vecí a rodiny, oddelení sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately od roku 2014, z dôvodu problémov s financiami v rodine a potreby prijímať opatrenia sociálno-právnej ochrany detí v oblasti sociálnej kurately. Navrhovateľ opakovane uložil matke maloletých detí výchovné opatrenia, a to dôrazné upozornenie na dôslednejšiu výchovu detí, či povinnosť zúčastniť sa sociálneho programu, táto povinnosť bola uložená aj maloletému A.. Matka bývala spolu s deťmi v Zariadení dočasného bývania v Dolnom Kubíne, pre porušovanie domového poriadku im však bol pobyt ukončený k 31.08.2019. Po určení vysokej miery ohrozenia maloletých detí mala matka s deťmi zabezpečené bývanie v Krízovom centre - útulku, Poľná 1 Košická Nová Ves. V uvedenom centre však, pre opakované a závažné porušovanie domového poriadku a celkovú nedostatočnú starostlivosť o deti, ich pobyt končí ku dňu 29.02.2020. Matka sa nevie o deti sama postarať, uprednostňuje svoje záujmy pred záujmami svojich detí, nemá dostatočné rodičovské zručnosti, nevie hospodáriť s financiami, v rodine je problém s hygienou. Peniaze utráca najmä na kávu, tabak a cukor. Aj maloletým deťom nahrádza varenú stravu veľkým množstvom cukru a sladkostí. Matka navštevovala psychiatrickú ambulanciu v Dolnom Kubíne, v októbri 2018 bola aj hospitalizovaná na psychiatrii, zúčastňovala sa odborného poradenstva na referáte poradensko - psychologických služieb

ÚPSVaR DK, následne mala navštevovať psychiatriu aj psychológa v Košiciach, ktorého navštívila iba raz, medikamentóznou liečbu riadne nedodržiava. Pri návštevách u odborných pracovníkov sa vyhrážala samovraždou. Zanedbala tiež svoju povinnosť vo vzťahu k súdnemu exekútorovi, nemá tak nárok na náhradné výživné na deti. Otec maloletých detí je vo výkone trestu odňatia slobody pre závažnú trestnú činnosť. Od príbuzných maloletých detí bolo zistené, že nie je v ich možnostiach zabezpečiť starostlivosť o ne. Ukončením bývania v súčasnom zariadení sú všetky maloleté deti vystavené vysokému riziku novej ujmy na zdraví a živote.

2. Okresný súd Košice I. danú vec postúpil tunajšiemu súdu, pričom spisový materiál (a teda v rámci neho aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia) tunajšiemu súdu odoslal až dňa 25.02.2020 (obálka na čl. 42 p.v. spisu), t.j. predposledný deň lehoty na nariadenie neodkladného opatrenia. Tunajšiemu súdu bol pritom predmetný spis a návrh doručený až dnešného dňa (27.02.2020).

3. Za účelom okamžitého rozhodnutia o danom návrhu sa tunajší súd vo veci oboznámil so správami a úradnými záznamami navrhovateľa, Krízového centra v Košiciach, ako aj mesta T., ktoré sú prílohou návrhu. Ďalej sa súd oboznámil s lustráciou otca maloletých detí v Zbore väzenskej a justičnej stráže a napokon s obsahom spisu tunajšieho súdu sp. zn. 8P/167/2018 a ostatnými dokladmi založenými v spise.

4. Z pripojeného spisu Okresného súdu Dolný Kubín sp.zn. 8P/167/2018 súd zistil, že rozsudkom vyhláseným dňa 21.05.2019 boli všetky maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na ich výživu mesačne po 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa, súčasne boli otcovi povolené splátky zameškaného výživného. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 19.06.2019.

5. Zo správ ÚPSVaR DK zo dňa 20.06.2019, 16.01.2020 a 23.01.2020 vyplynulo, že mesto T. zabezpečilo matke s deťmi prechodné ubytovanie v Zariadení dočasného bývania. Bolo zistené, že matke chýbajú rodičovské aj sociálne zručnosti, napriek tomu pomoc sociálnej pracovníčky odmietala. V zariadení dochádzalo k ničeniu priestorov, nerešpektovaniu poriadku a hygieny. Pri návštevách príbuzných maloletých detí, ato E. T. (otec matky detí), Y. T. (sestra matky detí), E. T. (brata matky detí), P. O. (otec otca detí), P. T. (sestra otca detí), za účelom zisťovania možnosti zverenia detí do náhradnej osobnej starostlivosti, sa zistilo, že žiadny z príbuzných nemá vytvorené podmienky a možnosti starať sa osobne o maloleté deti. Navrhovateľ navštívil zariadenie Dom Charitas Svätej Kláry v Liptovskom Mikuláši, ohľadom možnosti prijatia rodiny do zariadenia, kde bolo riaditeľkou prisľúbené, že by rodinu mohla prijať na pol roka, avšak okrem maloletého A., ktorý už bude mať 16 rokov. Navrhovateľ navštívil aj Q. O., sestru maloletých detí, ktorá sa vyjadrila, že by jej súrodencom bolo lepšie v detskom domove, kým by sa matka preliečila a otca pustili z výkonu trestu, následne by sa mohli deti vrátiť do biologickej rodiny.

6. Zo správ Krízového centra v Košiciach zo dňa 13.01.2020 a 21.01.2020 vyplynulo, že poskytovanie sociálnych služieb tejto rodine (pobyt v zariadení) sa končí dňom 31.01.2020, a to pre nespôluprácu matky pri riešení sociálnej situácie, nerešpektovanie pokynov sociálnych pracovníkov, nedodržiavania riadnej hygieny, odcudzenie či poškodzovanie vybavenia a bytovej jednotky, opakované porušovanie domáceho poriadku, konfliktné správanie, ponechávanie detí bez dozoru. Matka starostlivosť o maloleté deti absolútne nezvláda, deti ju vôbec nerešpektujú, zlyháva pri udržiavaní poriadku, čistoty, hygieny, nevie hospodáriť s financiami, odmieta spolupracovať so sociálnymi pracovníkmi. Z uvedených dôvodov centrum odporučilo zväziť odobratie maloletých detí zo starostlivosti matky. Pobyt v tomto centre bol nakoniec rodine predĺžený do 29.02.2020.

7. Zo správy mesta Dolný Kubín vyplynulo, že mesto v súčasnosti nedisponuje sociálnymi bytmi, pričom táto forma nie je pre rodinu ani vhodná, keďže vyžaduje neustály dohľad a asistenciu pri podpore rodičovských zručností matky.

8. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

11. Podľa § 329 ods. veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

12. Podľa § 367 ods. 1 až 4 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

13. Súd musí v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia predovšetkým skúmať, či je návrh navrhovateľa osvedčený, tiež je potrebné skúmať, či je neodkladné opatrenie potrebné, teda naliehavosť situácie. Nevyhnutnosť úpravy je ponechaná na úvahu súdu. Súd sa pritom opiera o výsledky urýchleného zisťovania. Ak na jeho základe dospeje k názoru, že návrh je dôvodný, t.j., že ohrozenie nárokov účastníkov resp. záujmu maloletého dieťaťa je také značné, že si vyžaduje okamžité, hoci dočasné opatrenie súdu, nariadi ich najvhodnejšiu úpravu neodkladným opatrením.

14. Súd po preskúmaní návrhu navrhovateľa a po oboznámení sa s listinnými dôkazmi a spismi dospel k záveru, že návrh je dôvodný a zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia sú splnené. Starostlivosť o maloleté deti nie je zo strany matky totiž dlhodobo náležite zabezpečovaná. Matka starostlivosť o deti vôbec nezvláda, u detí nemá žiadnu autoritu, v rodine zlyhávajú základné hygienické návyky, udržiavanie poriadku a čistoty, matka deťom nezabezpečuje vhodnú stravu, ani oblečenie, nepripravuje ich do školy, nevenuje im dostatok pozornosti a času potrebného pre ich všestranný rozvoj, predovšetkým uprednostňuje vlastné záujmy pred záujmami svojich detí. Navyše odmieta akúkoľvek pomoc zo strany sociálnych pracovníkov, nevie ani hospodáriť s financiami a zabezpečiť tak deťom adekvátne potreby. Matka je evidovaná v psychiatrickej ambulancii, avšak ani tu riadne nedodržiava liečbu. Opakovane jej bola poskytnutá šanca a pomoc za účelom osvojenia si rodičovských a sociálnych zručností, túto však matka nevyužila a svojim deťom naďalej nie je schopná potrebnú starostlivosť zabezpečiť. Pobyť matky s deťmi v Krízovom centre - útulok, Poľná č. 1, Košická Nová Ves končí 29.02.2020 bez perspektívy ďalšieho dlhodobiejšieho predĺženia z dôvodu nespolupráce matky pri riešení jej sociálnej situácie a jej problémov so starostlivosťou a výchovou detí a tiež pre opakované porušovanie režimu v zariadení. Matka spoločne s deťmi nemá zabezpečené primerané bývanie a jej odchodom z z predmetného krízového zariadenia vzniká dôvodná obava, že v starostlivosti matky bude zdravie a priaznivý vývin maloletých detí ohrozený. Matka toho času nie je schopná vytvoriť maloletým deťom stabilné a primerané podmienky tak, aby boli základné potreby detí zabezpečené na žiaducej úrovni. Nakoľko neboli zistení žiadni príbuzní, či inak blízke osoby maloletých detí, ktoré by boli schopné a ochotné zabezpečovať starostlivosť o deti, je na mieste, aby deti boli zverené do starostlivosti navrhovateľom zabezpečeného zariadenia, ktoré poskytuje sociálne služby aj pre maloleté deti. Súd preto návrhu navrhovateľa vyhovel.

15. Toto neodkladné opatrenie je len dočasného charakteru, konečné rozhodnutie o úprave pomerov maloletých detí môže byť vydané až na základe širšieho dokazovania týkajúceho sa pomerov matky a maloletých detí. Je potrebné, aby navrhovateľ začal takéto konanie podaním návrhu. V prípade, že nebude podaný návrh, súd ex offo začne konanie o zverenie maloletých detí do niektorej z foriem náhradnej starostlivosti (NOS, PS ÚS), resp. o vydaní výchovného opatrenia.

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Dolný Kubín (§ 357 písm. d), § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak odvolacie dôvody sú nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 3 CMP).